



## ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, J. Tumo-Vaižganto g. 4-1, LT-01108 Vilnius, tel. (8 5) 210 7161, faks. (8 5) 210 7160, el. p. info@ekgt.lt.  
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188756614

LR Seimo Kultūros komitetui

2018-02-02 Nr. S- 47

### DĖL VALSTYBINĖS ETNINĖS KULTŪROS PLĖTROS PROGRAMOS

Etninės kultūros globos taryba (toliau – Taryba), kurią Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo (toliau – Įstatymas) 8 straipsnio 1 dalis įpareigoja inicijuoti ir padėti Vyriausybei parengti Etninės kultūros plėtros valstybinę programą (toliau – EK programa) bei koordinuoti jos įgyvendinimą, nuo pat Tarybos įkūrimo 2000 m. siekia, kad ši programa būtų rengiama ir įgyvendinama.

Etninė kultūra apima labai įvairias sritis (tautinės kultūros puoselėjimas Lietuvoje ir užsienio lietuvių tarpe, nacionalinio saugumo užtikrinimas skatinant patriotizmą ir tautinę savimoneę, etnokultūrinis ugdymas, etnologinių studijų plėtra, tradicinių amatų sklaida, kaimo turizmo plėtra ir t.t.), todėl į EK programos įgyvendinimą įtrauktinos įvairios institucijos, labiausiai su etninės kultūros plėtra susijusios ministerijos – Kultūros, Švietimo ir mokslo, Žemės ūkio, Ūkio, Krašto apsaugos, Užsienio reikalų. Remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu 2002-06-06 Nr. 827 patvirtinta Strateginio planavimo metodika, ši EK programa priskirtina vidutinės trukmės planavimo dokumentams – Vyriausybės tvirtinamoms vienos ar kelių valdymo sričių plėtros programoms, kurių trukmė apima 7-9 metus (Strateginio planavimo metodikos 4.2.3. punktas). Plėtros programų įgyvendinimui gali būti skiriamos atskiros lėšos, todėl EK programa turėtų kompensuoti Etninės kultūros plėtros fondo išbraukimą iš Įstatymo (iki 2004 m. Įstatymo atskiras straipsnis įpareigojo Vyriausybę tokį fondą įsteigti, tačiau jis įsteigtas nebuvo, o 2010 m. bandant pakeisti Įstatymą sugrąžinant fondą, Seimo Biudžeto komitetas ir Teisės departamentas pasiūlė geriau siekti programos tikslinio finansavimo). Strateginio planavimo metodikos 9 punktas nustato: „Teikime Vyriausybei tvirtinti plėtros programą turi būti nurodytas lėšų poreikis šiai programai įgyvendinti“.

Nepaisant Tarybos ilgamečių pastangų ir parengtų EK programos projektų, pateiktų daugybės raštų LR Seimui, Vyriausybei ir Kultūros ministerijai, EK programai ne tik kad nebuvo skiriamas atskiras finansavimas, bet ir nuolat žeminamas jos statusas (pradžioje EK programą tvirtino Vyriausybė, o nuo 2010 m. – kultūros ministras), trumpinamas įgyvendinimo laikotarpis, kol galiausiai EK programa virto tik tarpinstituciniu planu, nenumatant jokio lėšų poreikio jo įgyvendinimui:

- Etninės kultūros plėtros valstybinė programa 2003-2009 m. – patvirtinta Vyriausybės nutarimu 2003 m. birželio 19 d. Nr. 793, numatytos lėšos bendruosiuose atsakingų vykdytojų asignavimuose;
- Etninės kultūros plėtros valstybinė programa 2010-2014 m. – patvirtinta LR kultūros ministro įsakymu 2010 m. birželio 28 d. ĮV-363, numatytos lėšos bendruosiuose atsakingų

vykdytojų asignavimuose;

- Etninės kultūros plėtros 2015-2018 m. veiksmų planas – patvirtintas LR kultūros ministro įsakymu 2015 m. liepos 22 d. IV-500, lėšų poreikis įgyvendinimui nenumatytas.

Nepaisant to, kad 2003-2014 m. EK programai nebūdavo skiriamas atskiras finansavimas, o lėšos numatomos tik iš vykdytojų bendrųjų asignavimų, tačiau tai leido savivaldybėms remiantis EK programa planuoti savo lėšas, skirtas etninės kultūros plėtrai savivaldybėse. Visa tai nutrūko, kai Kultūros ministerija EK programą pakeitė tarpinstituciniu planu.

Taryba prašo LR Seimo Kultūros komiteto padėti inicijuoti Etninės kultūros plėtros valstybinės programos 2019-2027 m. rengimą remiantis Įstatymu ir minėta Strateginio planavimo metodika.

Tarybos pirmininkė



Dalia Urbanavičienė